

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“Св. Климент Охридски”
1504, София
бул. “Цар Освободител” № 15
тел: 93 08 200
факс: 946 02 55

SOFIA UNIVERSITY
“St. KLIMENT OHRIDSKI”
Sofia, Bulgaria
blvd. “Tzar Osvoboditel” 15
Tel. +359 2 846 71 38; +359 2 93 08 364
Fax: +359 2 946 02 55

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „Св. Кл. Охридски“ - Ректорат	
Изм. № 01.00-2	15-06-2010

ДО
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ
41-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ ГОСПОДИН ГЕОРГИ
ПЪРВАНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ ГОСПОЖА ЦЕЦКА
ЦАЧЕВА

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ ГОСПОДИН БОЙКО
БОРИСОВ

МИНИСТРИТЕ ОТ
ПРАВИТЕЛСТВОТО НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ: ДО МЕДИИТЕ В
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Академическият съвет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ искрено се радва на загрижеността на народните представители от 41-о Народно събрание, които в заседанието от 28 май 2010 г. проявиха интерес към финансовото състояние на нашата институция, а оттук и на цялото висше образование и наука у нас.

Съгласно решението на Академическия съвет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, искам да ви запозная в качеството си на ректор на Университета с нашето обяснение за причините, поне според нас, за този внезапен интерес, който поне досега не бе проявяван. Ще си позволим и да коментираме някои от въпросите, зададени към и отговорите, дадени от министър Сергей Игнатов.

В отговор на питането на народните представители Иво Димов и Галина Банковска, министър Игнатов твърди:

1. „Години наред СУ „Св. Климент Охридски” получаваше **най-много средства**”.

Това не е истина и министърът заблуждава народните представители, така както редовно заблуждава и медиите. Университетът **никога** не е получавал повече средства от другите висши училища, нито за обучението на студенти по каквото и да било професионално направление, нито в рамките на субсидията за наука, нито за социално-битови разходи на учащите се.

Вместо това, Университетът **никога не е получавал субсидия** за поддържането на Университетската библиотека – втора по големина на фондовете в България след Народната библиотека и първа като брой научна литература и брой читатели. Издръжката ѝ, която е над 2 млн. лв. годишно идва от стандартната субсидия за брой студенти. Следващата по големина университетска библиотека у нас има в пъти по-малко фондове и читатели. Всъщност, това едва ли има значение за господин министъра, който в едно интервю заяви, че според него броят на книгите в една библиотека нямам връзка с качеството на висшето училище.

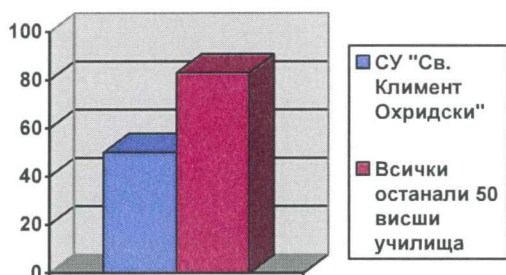
Университетът **никога не е получавал субсидия** за поддържането на единственото в страната университетско радио и единствената в страната университетска телевизия.

Университетът никога не е получавал различна от другите висши училища субсидия за научната си дейност. За сметка на това е бил доста ефективен при кандидатстване за научни проекти. Напомняме, че преди година университетската колегия спечели около 20 от общо 55 млн. лв. от Фонд „Научни изследвания”, отпуснати за всички висши училища и 30 % от всички научни проекти в България, включително и тези, в които участват БАН и ССА.

Суми, отпуснати от ФНИ за научни проекти през 2008 г.

От 133 спечелени проекта на висши училища 50 са на колегията на СУ и ние, членовете на Академическия съвет на Университета, се гордеем с активността и интелигентността на колегите си.

Единствените допълнителни средства, които Университетът е получавал, е за поддръжката на своя сграден фонд, чието знаково значение за българското общество дори министърът не оспори. При това, от тези средства, които се колебаеха през 2005-2008 г. от 3 до 7 млн. лв. и бяха записани в закона, през 2009 г. от предвидените 6,6 млн. лв. бяха изплатени само 2.97 млн.

2. Университетът имал неоптимални вътрешни структури.

Не ми е известен **нико един случай**, в който Министерството да е искало от нас информация за вътрешните ни структури и да е правило анализ или оценка за тях. Не е коректно, да не казвам по-силна дума, да се внушават на народните представители необосновани заключения.

3. Университетът имал **по-нисък ръст на студентите** спрямо другите висши училища.

Университетът обучава студенти в държавна поръчка, а тя се утвърждава от Министерския съвет и е абсурдно той да е обвиняван за това.

Университетът е обучавал през:

2005/2006 г. – 22 420 студенти

2006/2007г. – 23 229 студенти

2007-2008 г. – 24 838 студенти

2008-2009 г. – 23 768 студенти

2009-2010 г. – 24 332 студенти

Държим да кажем, че **няма да се повлечем** по модното увлечение да правим сензационни специалности и магистратури само, за да привлечаме студенти и така да печелим, без да се интересуваме от това дали те ще бъдат полезни за българското общество. **Няма да допуснем** един преподавател да води занятия по петнайсетина различни специалности, както е в някои други висши училища – с подобни айншайновци не разполагаме. **Университетът няма да стане печатница за дипломи.**

Години наред бием камбаната, че системата за финансиране на висшето образование чрез броя на студентите в условия на демографска криза е бомба със закъснител и стимул към занижени изисквания към качеството на обучение, но няма кой да ни чуе.

4. Университетът имал „високо съотношение на преподаватели към студенти – **един преподавател на шест студенти**”

Абсолютно невярно. В Университета към 30 май 2010 г. има 1643 преподаватели и 24 332 студенти. Вярно е, че министърът е египтолог, но би следвало в екипа му да има хора, които да могат да смятат. Съотношението е – 1: 14.8.

Това, в което пропуска да ни упрекне министърът и в което сме грешни, е че в Университета работят 251 професори, от които 140 са се накичили с мартеници на доктори на науките, докато в другите висши училища, споменати от него – в Пловдивския са съответно 129 и 79, във ВТУ 52 и 20, в Русенския 31 и 9. На нашите вискоквалифицирани специалисти ние плащаме заплати от същата държавна субсидия, която получават и другите университети.

В репликата на народния представител Иво Димов се твърди:

1. „условията в университета като цяло са далече **от минималните изисквания**, на които отговаря едно реномирано европейско висше училище”.

Съгласен съм донякъде с народния представител, защото мечтата ми е Университетът да се нареди сред добрите в Европа, но ако той не вижда разликата с положението преди няколко години не ни остава друго освен да цитираме евангелието от Матей: „със уши ще чуете и няма да разберете; със очи ще гледате и няма да видите; защото сърцето на тия човеци е закоравяло и с уши тежко слушат и затворили са очите си, за да не би някога с очи да видят и с уши да чуят и със сърце да разберат”. Матей 13:14-15.

2. Университетът, според Сметната палата, не бил усвоил предоставените през 2008 г. средства за капиталови разходи.

Това е абсолютно вярно и възнамеряваме и по-нататък да работим така, както смятаме, че го изискват интересите на обществото. Напомням, че голяма част от средствата, отпуснати за юбилея на Университета, получихме на 28 декември 2008 г. и подканям г-н Димов да ни даде съвет как за два работни дни да ги оползотворим. Няма да харчим средства за показни ремонти или за строежи, които трябва да се рушат след две години. Ако държим да сме точни, тези средства ни помогнаха да довършим през 2009 г. започнати вече преустройства, за които поради кризата нямаше пари.

3. Според г-н Димов и министър Игнатов в доклада на Сметна палата били констатирани **40 съществени закононарушения**.

Това е **абсолютно невярно**, извадено е от контекста и е **некоректно поднесено**.

Основният пропуск на Университета е просрочването на 7 дневния срок за изпращане на информация до АОП за сключени договори. Това стана в началото на работата на ректорския екип и отдавна е отстранено.

Да не забравяме, че в доклада си Сметната палата даде **само една препоръка по обществените поръчки** и тя отдавна е изпълнена.

4. Според г-н Димов Сметната палата е констатирила, че „са проведени две процедури на договаряне без обявление и три процедури на договаряне с покана, вместо да бъде обявена малка обществена поръчка”. Не това е казано в доклада на Сметната палата. Коректната редакция е, че екипът е изразил мнение, че за стойностите, за които е провеждана процедура, не следвало да се провежда такава. Става дума за договори за допълнително възлагане към вече сключени големи договори.

5. Относно прословутия „блок 8-и” – проверка бе извършена и от АДФИ и от Сметна палата и никоя от двете институции не намери, че има нарушения на законодателството.

По повод изказването на г-жа Банковска бих искал да кажа само, че въпросите, които тя повдига, са важни и са предмет на дългогодишна дискусия. Една нова бакалавърска програма се създава за 5-6 години. При многобройните ни разговори с представители на българския бизнес никой от тях не се ангажира с предвиждане какъв тип нови специалисти ще им трябват след 5-6 години. Надявам се, че ще продължим да работим в тази насока и ще намерим изгодно за обществото ни решение.

В заключение, като професионални изследователи, смятаме, че народните представители имат нужда от точна информация, за да вземат необходимите за обществото решения. А поднесената им, както във въпросите, така и в отговорите информация далеч не е точна.

* * *

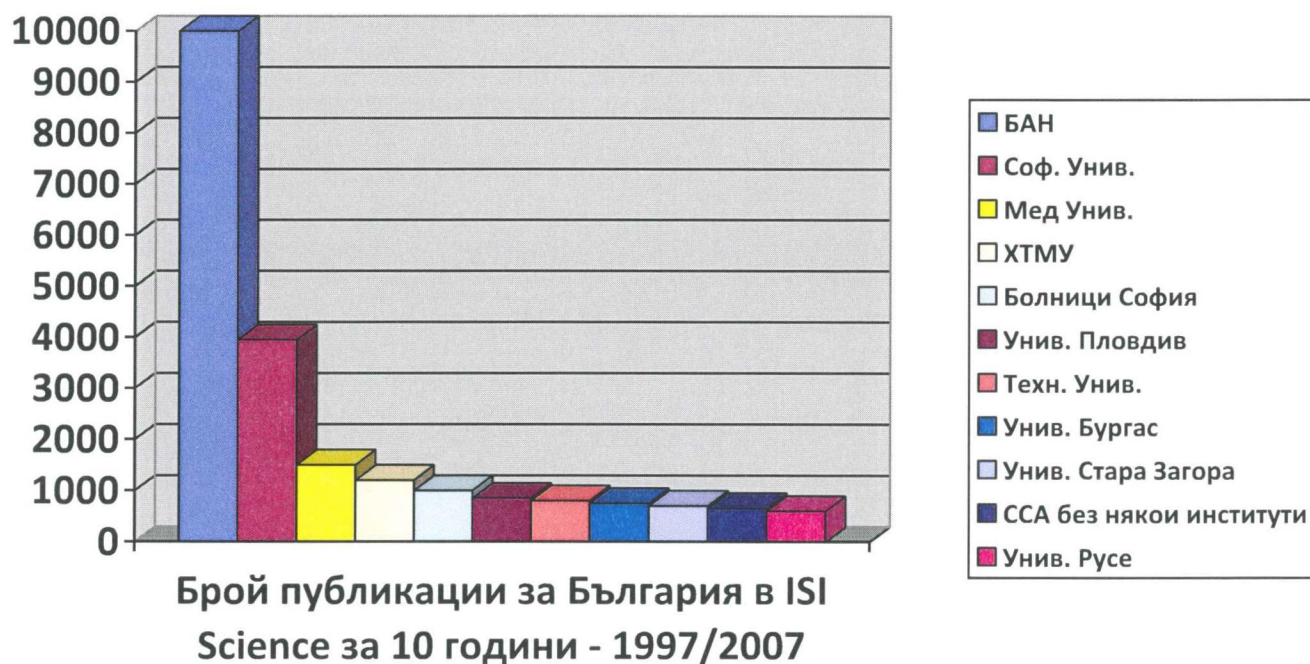
Ясно е защо бе повдигната тази дискусия. Откакто преди месец Университетът упражни законното си право да изрази несъгласие с политиката в областта на висшето образование и науката – подчертаваме – не от намаляването на субсидията за Университета, а от политиката или по-скоро от липсата на политика, несъгласие, подкрепено от Съвета на ректорите, БАН, Съюза на учените, Асоциацията на изследователските университети и mine се не mine ден и министърът на образованието и науката опитва да постави Университета в неблагоприятен контекст. Това не говори добре за търпимостта му и уменията му да работи в една демократична среда. При това, само два дни преди дискусията в Народното събрание той, заедно с министър-председателя Бойко Борисов присъстваха на заседание на АС на Софийския университет. Да заяви пред Вас, уважаеми народни представители, че там чул само оплаквания, че животът е лош, означава само това, че господин министърът **чува само това, което би искал да чуе**.

Преди два месеца връчих на господин министъра комплект от 7-8 документа и предложения, в които в общи линии се казваше същото, което

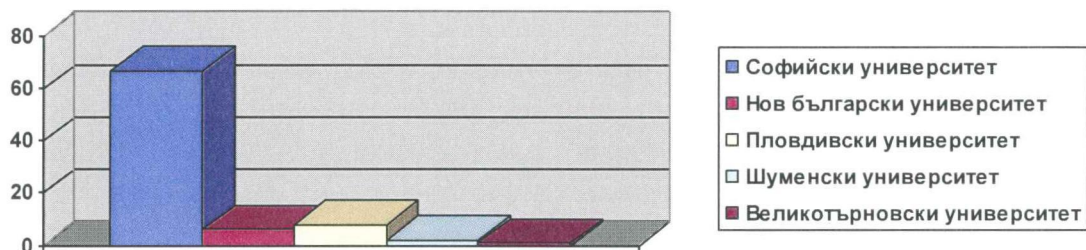
казахме в протеста си на 11 май 2010 г. Тогава съвсем спокойно говорихме, че съм реалист и не очаквам, че в условия на криза могат да бъдат взети моментални решения, но предлагам да започнем работа по тях. В предложенията влизаше и промяна в съотношението на държавната издръжка на естествените науки, на част от филолозиите, на обвързването на резултатите от научната дейност и преподаването с финансирането и т. н. За съжаление, докато положението продължаваше да се влошава, отговор на нито един от тези документи не сме получили.

Държа да кажа, че не правителството, а министърът, който курира висшето образование и науката, на практика, води атака срещу Софийския университет, атака срещу, за съжаление, единственият видим в европейското пространство широко профилен български университет. Приканвам народните представители да си припомнят кога господин министърът е говорил толкова емоционално за някое слабо висше училище, както говори за Университета.

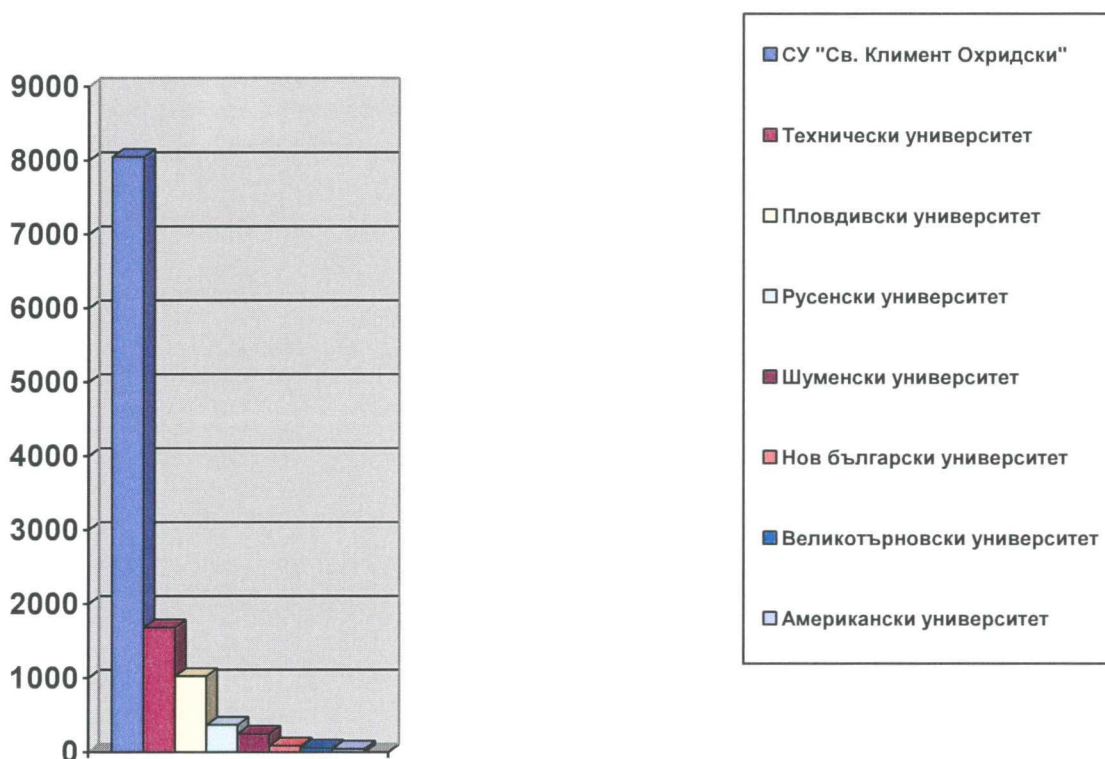
Предлагам на народните представители някои данни за мястото на Софийския университет и други български висши училища за 13 май 2010 г., извадени от най-авторитетните международни база данни за качеството на научната дейност.

h-index на някои университети съгласно ISI Web of Knowledge

Цитирания на научните трудове на някои университети според ISI Web of Knowledge

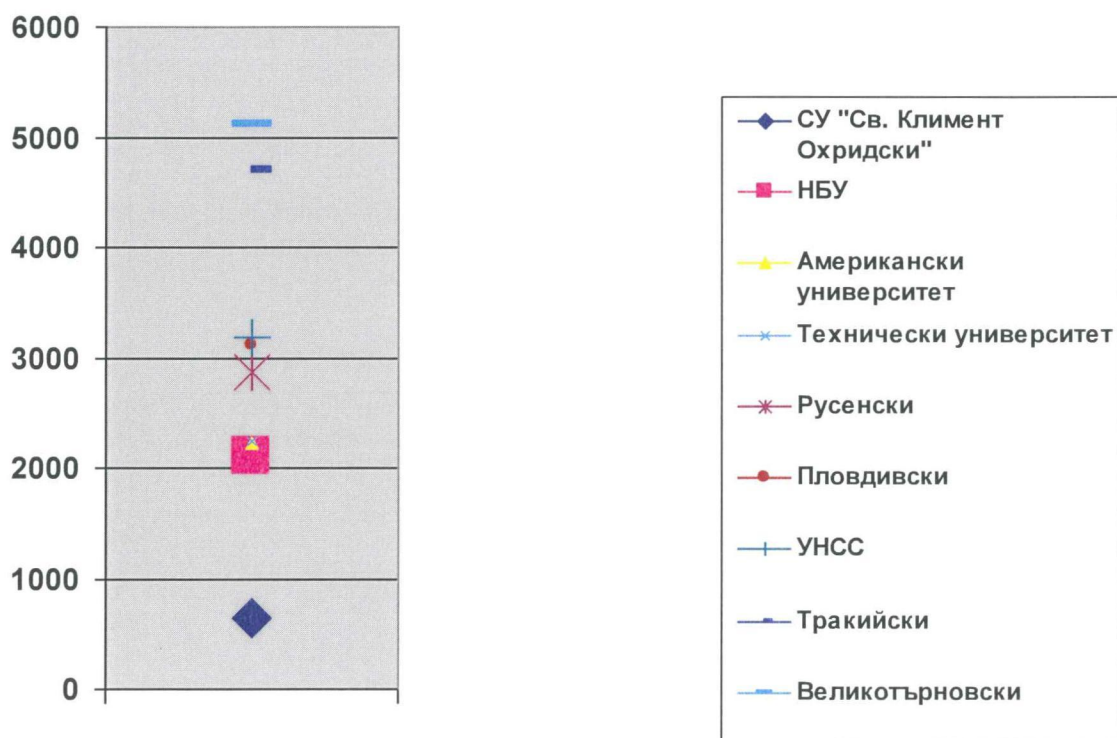

Rank of Universities in Bulgaria

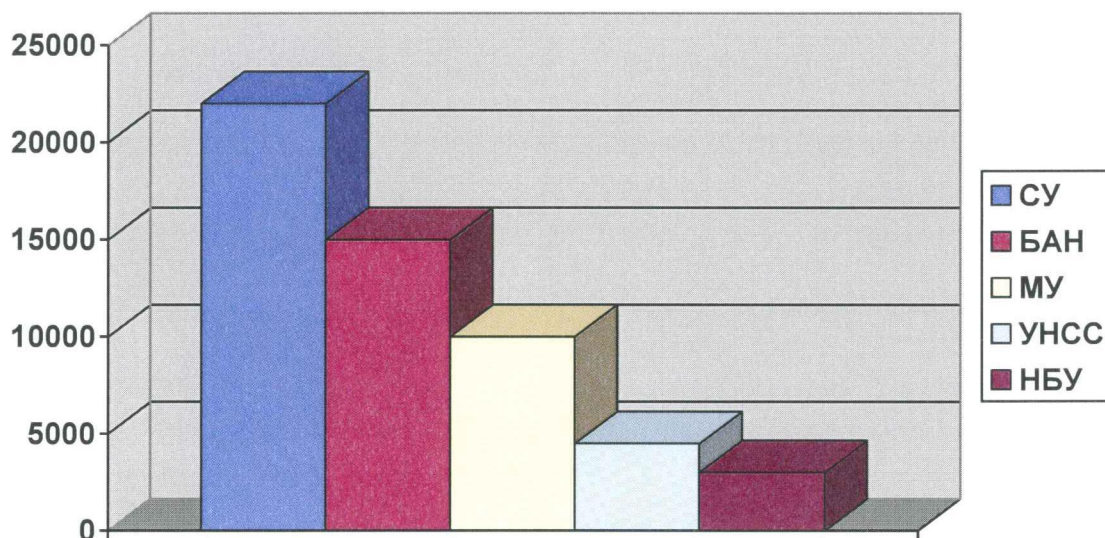
World Rank	University	Position			
		size	visibility	Rich files	Scholar
640	Sofia University	528	838	593	794
2110	New Bulgarian University	2800	2715	2531	1410
2234	American University	2975	2162	1846	3501

2235	Technical University of Sofia	1270	4051	2550	1293
2871	University of Rousse	4239	4442	2647	1458
3113	Plovdiv University	3628	4783	2628	2089
3182	University of National and World Economy	2643	4376	3550	2655
4452	South West University Neofit Rilski	5403	5731	5034	2858
5112	University of Veliko Turnovo	3758	5580	6074	6004

Класация на някои университети според Ranking Web Universities

Сума за проекти, спечелена от хабилитиран преподавател

Университетската колегия няма да допусне, среднячеството да ни бъде вменявано като самодоволен и самодостатъчен идеал. Не сме идеални, знаем си кривиците, но резултатите от труда на цялата колегия са впечатляващи при мизерното ни финансиране. Само преди няколко месеца фондация „Еврика” даде 43 национални стипендии на студенти за принос в науката. С 27 от тях бяха удостоени студенти от Софийския университет. Само преди две седмици бяха обявени резултатите от петнадесетото национално състезание по програмиране – от 12 финалисти, 8 бяха от Университета. Преди две седмици отборите на Факултета по математика и информатика и Стопански факултет спечелиха отборната надпревара в националната олимпиада по математика. Студентите от Юридически факултет се представиха с чест в международното състезание по право на Европейския съюз.

Идеалът на Министерството е да превърне и Университета в своего рода висше училище, което само бълва абсолвенти, но няма добро висше училище в света, в което нивото на науката да не е високо.

Колегията на Университета от години не говори за образование въобще и наука въобще, а настоява за приоритети в подкрепа на качествено образование и качествената наука.

Академичният съвет на Университета единодушно смята, че министърът не притежава качества, които да му позволят да се справи със сегашните проблеми пред висшето образование и науката. Той опитва да противопоставя средното образование на висшето, учителите на преподавателите в университетите, асистентите на професорите,

изследователите в БАН на университетските преподаватели. Използва политически инсинуации или по-скоро клевети, когато говори за най-значимото висше училище в България, като опитва да го вкара в недостойни политически борби.

През последните месеци министърът влезе в конфликт с повечето най-добри представители на българското образование и наука въобще и въпреки опитите цивилизовано и културно да се потърси изход от кризата, в която тика науката и висшето образование, единственият резултат е непрестанно говорене със завидно самочувствие, което няма на какво да се опре. Ясно личат в публичното пространство опитите да се осигури подкрепа за частното образование в противовес на държавното. Преустройство и спорове има и в други министерства, но никъде няма подобни публични конфликти, както в сферата на образованието и науката.

В дискусиата в Министерския съвет за правителствената реакция на европейската програма „Европа 2020” министърът на науката предложи най-ниските възможни цели пред финансирането на българската наука през идното десетилетие. За щастие, се намесиха министърът на икономиката и енергетиката и лично министър-председателят, за да се запише в програмата една по-реалистична цел.

Академическият съвет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” единодушно взе решение в заседанието си от 14 май 2010 г. да изрази в това отворено писмо:

- 1. Категоричното си несъгласие с острата негативна реакция на министъра на образованието, младежта и науката по повод акцията на Софийски университет „Свети Климент Охридски”, проведена на 11 май 2010 г., като едно законно право за изразяване на различно становище.**
- 2. Несъгласие на Академическия съвет с водената от Министерството на образованието, младежта и науката политика за настройване на групи от българската интелигенция едни срещу други.**
- 3. Липсата на адекватни механизми на Министерство на образованието, младежта и науката за решаване на проблемите в образованието и науката през следващите години.**
- 4. Несъгласието си с позицията на министъра на образованието, младежта и науката при обсъждане на националните цели във връзка със стратегията „Европа 2020”, по отношение на средствата, които предстои да се осигурят за развитието на науката до 2020 г.**

Струва ни се, господа и госпожи народни представители, че реалистична цел на народното представителство и правителството за програмата „Европа 2020” не е да се разрушава доброто, постинато в

българската наука и образование, а изработването на програма, която да подкрепи амбицията ни през 2020 г. български университет да е сред първите 500 в света.

С уважение

ПРОФ. ДИН ИВАН ИЛЧЕВ
РЕКТОР